

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T.**, s. r. o., Š., S., IČO: X., zast. JUDr. J.B., advokátom, X., N., proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotníctva SR**, Bratislava, Limbova 2, Bratislava, **o zaplatenie 100 000,- Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 10. 2007 č. k. 3 Cob 89/2007–118, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 10. 2007 č. k. 3 Cob 89/2007-118 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislave. III rozsudkom z 01. 03. 2007 č. k. 25Cb 72/05-98 rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania 125,- Sk. Z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že na základe konkludentne uzatvorenej kúpnej zmluvy žalobca ako predávajúci dodal tovar odberateľovi – N., ktorej zriaďovateľom bol žalovaný. Odberateľ tovar riadne prevzal, avšak nezaplatil cenu tovaru vyúčtovanú faktúrou č. 293052002 v plnej výške, keď k úhrade zostala čiastka 100 000,-- Sk, ktorý zostatok uznal dňa 25. 08. 2003 v rámci potvrdenia odsúhlasenia zostatkov, čo v zmysle § 407 ods. 1 Obchod. zák., treba považovať za uznanie záväzku. V súvislosti s otázkou pasívnej legitímácie žalovaného, uviedol, že podľa § 3 písm. m) zák. č.416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov, prešla zriaďovateľská funkcia k N. dňom 01. 01. 2003 zo žalovaného

na B.. Ide však len o zmenu zriaďovateľskej funkcie a nie o zmenu pasívnej legitímácie N., ktorá je samostatnou právnickou osobou, ktorá zodpovedá za svoje záväzky, a teda aj za svoj záväzok vyplývajúci z neuhradenia ceny tovaru dodaného žalobcom a vyúčtovaného faktúrou č. 293052002. Tento záväzok neprešiel ani zákonom, a ani iným právnym úkonom na iný právny subjekt, zostáva záväzkom N., za ktorý naďalej zodpovedá. Čiže v danom prípade išlo o záväzok N. a nie o záväzok štátu, tak ako to má na mysli ust. § 55d ods. 6 písm. c) zák. č. 303/1995 Z. z. Pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného, preto súd žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave. ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 10. 10. 2007 č. k. 3 Cob 89/2007-118, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 100 000,- Sk s 18,25% úrokom z omeškania ročne od 28. 06. 2002 do zaplattenia a na náhradu trov konania sumu 21 400,- Sk. Odvolací súd poukázal na ust. § 3 v spojení s § 12 zák. č. 277/1994 Z. z., ust. § 4 ods. 2 uvedeného zákona a § 55d ods. 6 písm. c) zák. č.303/1995 Z. z. a konštatoval, že zriaďovateľom N. v L. bol žalovaný, čo je medzi účastníkmi nesporné, teda žalovaný ako zriaďovateľ, mal zákonom uloženú povinnosť (§ 55) uhradiť tieto záväzky priamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, resp. z prostriedkov F. poskytnutých v súlade s osobitným predpisom (zák.č. 92/91 Zb. v znení zák.č.122/2000 Z. z.) alebo previesť na právnickú osobu založenú ústredným orgánom štátnej správy SR alebo F., ktorej predmetom činnosti je odkupovanie pohľadávok veriteľov, ktoré zodpovedajú týmto záväzkom. Zo samotného tvrdenia žalovaného vyplýva, že za účelom oddlženia zdravotníckych zariadení bola založená akciová spoločnosť V. B. na základe uznesenia vlády SR č. 262 z 02. 04. 2003 a celý proces oddlženia, sa realizoval na základe uznesení vlády z finančných prostriedkov navýšeného základného imania spoločnosti. Žalovaný žiadne finančné prostriedky tejto spoločnosti neposkytol. Z uvedeného teda vyplýva záver, že v zmysle § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov v spojení s § 4 a nasl. zák. č.446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, že záväzky za úhradu dodávky tovarov, prác a iných výkonov prevzaté správcom majetku Slovenskej republiky (t. j. zdravotníckym zariadením ako štátnou príspevkovou organizáciou s právnym postavením správcu majetku štátu), ktoré sú po lehote splatnosti alebo neboli uhradené ku dňu prechodu majetku štátu, sú záväzkami žalovaného ako pôvodného zriaďovateľa. Odvolací súd tiež uviedol, že proces oddlžovania zdravotníckych zariadení cestou a. s. V., ako i potvrdenie vydané likvidátorkou tejto spoločnosti, svedčí o tom, že z majetku F. boli použité finančné prostriedky na splatenie dlhu zdravotníckych

zariadení vo výške cca 4 miliardy Sk. Podľa vyjadrenia likvidátorky spoločnosti V., a. s. finančné prostriedky boli určené z dôvodu prechodu zdravotníckych zariadení z orgánov štátnej správy na obec a vyššie územné celky. Do tohto procesu oddĺženia patrí aj N. v L.. Vyjadrenie a. s. V. bolo odvolaciu súdu známe z konania vo veci 289/05. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že na žalovaného ako zriaďovateľa prešla zo zákona povinnosť zaplatiť záväzok N. v L..

S rozsudkom odvolacieho súdu sa neuspokojil žalovaný, ktorý podal dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že odberateľ tovaru (N.) bol ku dňu prechodu zriaďovateľskej funkcie (k 01. 01. 2003) z ministerstva na vyšší územný celok štátnou príspevkovou organizáciou, zriadenou podľa zák. č. 303/1995 Z. z. Prechodom tejto funkcie u existujúcich zdravotníckych zariadení (teda aj tejto N. v L.) podľa zák. č. 416/2001 Z. z. na vyššie územné celky (resp. obce) nedošlo automaticky k ich zániku a následnému vzniku nových organizácií. V tomto smere je právne irelevantné, ak takejto organizácii bola vyšším územným celkom napríklad vydaná zriaďovacia listina s novým názvom, ktorá však neznamenala založenie novej organizácie, ale iba deklarovala zákonný prechod zriaďovateľskej pôsobnosti. Žiadna iná právna skutočnosť zo zák. č. 416/2001 Z. z. nevyplýva. V ust. § 4 ods. 2 zák. č. 446/2001 Z. z. ani v žiadnom inom ustanovení zákona nie je upravené, že záväzky uvedené v rozsudku, sú záväzkami štátu – ministerstva (žalovaného), alebo, že tieto záväzky prechádzajú na štát - ministerstvo. Takúto úpravu nemá ani zák. č. 303/1995 Z. z. Ust. § 55d ods. 6 sa výslovne vzťahuje na „záväzky štátu“, ktoré sa priamo zo zákona stávajú záväzkami zriaďovateľa, alebo orgánu, ktorý plnil funkciu zriaďovateľa. Ministerstvo nevedelo vo svojej evidencii žalované záväzky, ale ani žiadne iné záväzky v súvislosti s dotknutou problematikou (zmena zriaďovateľa). Na podporu svojho tvrdenia, poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, ktoré doložil do spisu počas konania. Pre úplnosť tiež uviedol, že i staršia judikatúra rozlišovala a rozlišuje medzi pohľadávkami štátu (z ktorých je oprávnený priamo štát) a pohľadávkami štátnych organizácií (z ktorých je oprávnená táto organizácia), pričom uvedené závery je možné analogicky vzťahovať i na záväzky štátu a záväzky štátnych príspevkových organizácií. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 2 Cdo 94/02. Má za to, že súd prvého stupňa náležite odôvodnil, že žalované pohľadávky, nepredstavujú záväzky štátu. Naproti tomu odvolací súd neuviedol, z akého dôvodu – na základe toho istého skutkového stavu – považoval pôvodne žalovaný záväzok za záväzok štátu a následne za záväzky zriaďovateľa. Podľa názoru žalovaného ust. §

3 a § 4 zák. č. 446/2001 Z. z. a § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z. z., nemožno vnímať ako právnu úpravu zabezpečujúcu o. i. absolútne oddĺženie zdravotníckych zariadení. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva o. i. i to, ktoré záväzky štátu prechádzajú na vyššie územné celky, ktoré záväzky štátu na tieto neprechádzajú (a stávajú sa záväzkami pôvodného zriaďovateľa alebo orgánu, ktorý plnil funkciu zriaďovateľa) a vymedzenie záväzkov, ktorých pôvodný nositeľ sa nezmenil (čo je aj tento prípad). Žalovaný tiež namieta výšku úrokov 18,25%, ktorá nezodpovedá aktuálnej diskontnej sadzbe stanovenej Národnou bankou Slovenska pre každý rok. Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, navrhuje preto rozsudok odvolacieho súdu zrušiť.

Žalobca vo svojom stanovisku k dovolaniu uviedol, že pre posúdenie pasívnej legitímácie žalovaného, je rozhodujúce, z ktorého obdobia pohľadávka pochádza, t. j. kedy vznikla. V konaní nebolo sporné, že žalobca dodal N. dňa 22. 05. 2002 tovar, pričom faktúra, ktorou bol tovar fakturovaný, bola splatná 27. 06. 2002. Nesporné teda je, že pohľadávka vznikla pred 01. 01. 2003 a nesporné je i to, že podľa delimitačného protokolu táto pohľadávka neprešla na nového zriaďovateľa t. j. Banskobystrický samosprávny kraj. Zriaďovateľom N. bol žalovaný, preto s poukazom na ust. § 55 ods. 6 písm. c) zák. č. 303/1995 Z. z. na neho prešli záväzky kupujúceho, splatné do 01. 01. 2003. Z tohto dôvodu považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne. Nesúhlasí so žalovaným, že záväzky štátu a záväzky štátnych príspevkových organizácií, možno analogicky vzťahovať k pohľadávkam štátu. Navrhuje preto dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolania podal účastník konania včas, tieto prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolaním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu, bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p., nie je daná tým, že

dovolaateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z vád uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenil, z ktorého dôvodu dovolanie je prípustné.

Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobe o zaplatenie spornej čiastky vyhovel.

Uviedol, že žalovaný v spore o zaplatenie ceny dodávky tovaru pre N. L., je pasívne legitimovaný. Vychádzal zo skutočnosti, že zriaďovateľom uvedenej nemocnice s poliklinikou, bol žalovaný, a preto mal podľa § 55d ods. 6 písm. c) zák. č. 303/1995 Z. z. uloženú povinnosť uhradiť záväzky štátu priamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, resp. z prostriedkov F. poskytnutých v súlade s osobitným predpisom (zák. č. 92/91 Zb. v znení zák. č. 122/2000 Z. z.) alebo previesť na právnickú osobu založenú ústredným orgánom Š. alebo F., ktorej predmetom činnosti je odkupovanie pohľadávok V., ktoré zodpovedajú týmto záväzkom. Pretože žalovaný žiadne finančné prostriedky spoločnosti V., a. s., B., ktorá bola založená zákonom za účelom oddĺženia zdravotníckych zariadení, neposkytol, v zmysle § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z. z. v spojení s § 4 a nasl. zák. č. 446/2001 Z. z. sú záväzky za úhradu dodávky tovarov, prác a iných výkonov prevzaté správcou majetku S. (t. j. zdravotníckym zariadením ako štátnou príspevkovou organizáciou s právnym postavením správcu majetku štátu), ktoré sú po lehote splatnosti alebo neboli uhradené ku dňu prechodu majetku štátu, záväzkami žalovaného ako pôvodného zriaďovateľa.

Uvedený záver odvolacieho súdu či už vo všeobecnosti a tiež i v rovine konkrétneho prípadu, nemožno považovať za nepochybné správny, pre ktorý dôvod je i jeho záver o pasívnej legitímácii žalovaného predčasný.

Nespornou je skutočnosť, že tovar, zaplattenia ceny ktorej sa žalobca domáha, bol dodaný N., ktorej zriaďovateľom bol žalovaný.

Nepochybným je tiež, že zo zákona zriaďovateľská funkcia k tejto právnickej osobe, ako štátnej príspevkovej organizácii, prešla na vyšší územný celok.

Odvolací súd pri posudzovaní prechodu sporného záväzku, prevzatého uvedeným zdravotníckym zariadením, správne vychádzal z ust. 4 ods. 2 zák. č. 446/2001 Z. z. v spojení s § 55d ods. 6 písm. c) zák. č.303/1995 Z. z., ktoré však v konkrétnom prípade nesprávne vyložil.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zák. č. 446/2001 Z. z. do vlastníctva vyššieho územného celku neprechádzajú záväzky na úhradu za dodávky tovarov, prác a iných výkonov prevzaté správcou majetku štátu, súvisiace s majetkom, ktorý prechádza do vlastníctva vyššieho územného celku podľa § 3 ods. 1, ktoré sú po lehote splatnosti alebo neboli uhradené ku dňu prechodu majetku štátu na vyšší územný celok podľa tohto zákona.

Z citovaného ustanovenia zákona teda vyplýva, že tento rieši otázku prechodu iba tých záväzkov právnických osôb, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na vyšší územný celok, ktoré súvisia s majetkom prechádzajúcim do vlastníctva vyššieho územného celku.

Pretože predmetom prechodu vlastníctva podľa tohto zákona je iba majetok štátu, je tak možno vyvodiť, že v prípade uvedených záväzkov ide len o záväzky súvisiace s týmto majetkom, teda o záväzky štátu, vo vzťahu ku ktorému majetku zdravotnícke zariadenie ako príspevková organizácia bola v postavení správcu.

S uvedeným korešponduje i nadväzuje ust. § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z. z., v zmysle ktorého záväzky štátu, ktoré pri prechode zriaďovateľských funkcií podľa

osobitného predpisu, neprešli na obec alebo vyšší územný celok pri prechode majetku podľa osobitného predpisu, sú záväzkami pôvodného zriaďovateľa alebo orgánu, ktorý plnil funkciu zriaďovateľa.

Pretože odvolací súd prevzatý sporný záväzok v zmysle uvedeného neposudzoval, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia, pre ktorý dôvod je i jeho záver o pasívnej legitímácii žalovaného predčasný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaniu žalovanej z tohto dôvodu vyhovel a rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 243d ods. 1 O. s. p. rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. októbra 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková